

PROGRAMACIÓ

MÚSICA 2023-24

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

- Justificació
- Contextualització

2. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLOGIA

- Model competencial i situacions d'aprenentatge
- Classe invertida
- Aprenentatge cooperatiu
- Mapes conceptuais
- Gamificació

3. OBJECTIUS

4. LES COMPETÈNCIES CLAU I EL PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT

- Les competències clau
- El perfil d'eixida de l'alumnat
- Adquisició de les competències clau: competències específiques

5. SABERS BÀSICS.

6. UNITATS DIDÀCTIQUES: TRIMESTRAL 1R, 2N, 3R, I 4T ESO

- Primer curs-ESO
- Segon curs-ESO
- Tercer curs-ESO
- Quart curs-ESO

- **Temporalització**

- 1r ESO. Música

- 2n ESO. Música

- 3r ESO. Música

- 4t ESO. Música

7. METODOLOGIA

8. AVALUACIÓ

- Criteris Avaluació 1r ESO

- Criteris Avaluació 2n ESO

- Criteris Avaluació 3r ESO

- Criteris Avaluació 4t ESO

- **Instruments d'Avaluació**

- **Tipus d'Avaluació**

- **Educació Secundària Obligatòria**

- *Criteris de Qualificació*

- **Educació Secundària Obligatòria**

- **Activitats de reforç i ampliació**

- **Educació Secundària Obligatòria**

- **Avaluació del Procés d'Ensenyança i Aprenentatge**

9. MESURES DE RECUPERACIÓ A L'ALUMNAT DE L'ESO.

10. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

11. FOMENT DE LA LECTURA

12. PLA D'ORTOGRAFIA

13. PLA D'EXPRESSIÓ ESCRITA

14. UTILITZACIÓ DE LES TIC

15. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

16. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

1. INTRODUCCIÓ

Justificació de la programació

La música està present en la vida de les persones des dels orígens i ens identifica com a éssers individuals, socials i culturals. L'art musical és un tret identificatiu de qualsevol societat i és part fonamental de la cultura, per aquesta raó, està en l'educació des de la infantesa. A més, la música és un mitjà d'expressió d'idees, pensaments i emocions que contribueix al desenvolupament cognitiu, emocional i psicomotor de l'ésser humà.

Des del punt de vista educatiu, la matèria de Música permet assolir els objectius de l'educació bàsica, afavorint que l'alumnat adquireixi les competències que li permeten desenvolupar el sentit de responsabilitat per a adoptar hàbits de vida saludable; planificar un projecte de vida personal; establir una actitud activa cap a la protecció del medi ambient; exercir un judici crític, ètic i estètic respecte a l'ús de noves tecnologies; i fer seus els valors democràtics participant de manera activa i adoptant una cultura de respecte cap a la diversitat.

D'altra banda, l'objectiu d'una programació és planificar, ordenar i concretar el projecte educatiu per a reduir la improvisació o l'arbitrarietat. La programació didàctica és el tercer nivell de concreció curricular i, per tant, està lligada als dos nivells superiors: el currículum oficial (primer nivell) i el Projecte Curricular de Centre, el Projecte Educatiu de Centre i la Programació General Anual (segon nivell).

La programació ha de ser oberta, dinàmica i en contínua evolució respecte de les múltiples variables que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Aquesta programació va dirigida a 1r, 2n, 3r i 4t de l'ESO i per a confeccionar-la s'ha tingut en compte la legislació educativa vigent.

Contextualització

El Departament de Música està format per 2 docents:

- Sonia Monfort Carrasco: cos de mestres
- Eva Albiol Puchal: cos de secundària

A hores d'ara, les assignatures i els nivells impartits són:

- 1r ESO: Música - 2h -
- 2n ESO: Música – 2 h –
- 3r ESO: Música – 2 h – (optativa)
- 4t ESO: Música – 3 h – (optativa)

Aquells nivells estan consolidats des d'enguany i de manera organitzativa, Sonia Monfort s'encarrega de 1r , 2nESO i tutoria i Eva Albiol de 1r, 2n,3r, 4t ESO i Cap del departament.

Cal dir que a les aules de música podem trobar una quantitat significativa d'alumnes que estudien música fora del centre, especialment per les bandes de música. Alguns d'ells també ho fan al Conservatori, molts dels quals no assisteixen a classe per què demanen la convalidació. No obstant, l'assignatura de música té un plantejament més global i en tot moment pretén integrar a tot tipus d'alumnat, tant si estudien música com si no és el cas.

2. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLOGIA

Enfocament competencial i situacions d'aprenentatge

En les classes de Música s'ha d'afavorir la participació activa de l'alumnat en la construcció dels seus aprenentatges, per mitjà de tots els tipus d'activitats: analítiques, crítiques, interpretatives i creatives. L'assignatura de Música ens ofereix un ventall únic de possibilitats que permet integrar coneixements (coneixement del llenguatge musical; coneixement dels elements de la música; coneixement del medi físic; coneixement dels contextos de creació musical), destreses (interpretació i creació en totes les seues variants) i actituds (motivació, constància, disciplina, coordinació de grup), que contribuiran favorablement a la formació de l'alumnat en l'àmbit competencial i en el perfil competencial d'eixida. L'aprenentatge a l'aula de Música es basarà en l'experiència vivencial del fet musical: audicions i interpretacions, en totes les seues variants. I s'establiran ponts entre aquestes experiències i la realitat propera de l'alumnat, un dels pilars de l'aprenentatge competencial. Per això, es proposaran tasques més complexes o reptes que permeten mobilitzar una sèrie de competències i sabers per a resoldre-les amb una metodologia eminentment productiva. Es tracta de situacions de l'àmbit personal, social, educatiu i professional autèntiques que ajuden a posar en context i a aplicar les competències i els sabers treballats. Aquesta manera de vehicular les seqüències didàctiques a partir de situacions d'aprenentatge té diversos avantatges:

- Permet oferir propostes variades que s'adapten a tots els gustos.
- La transició entre maneres de treballar més tradicionals i plantejaments pedagògics més moderns és més fàcil.
- S'integren continguts de diverses àrees de coneixement.
- S'afavoreix la competència d'aprendre a aprendre.
- Proposen activitats centrades en la recerca, la investigació i la resolució de problemes (aprenentatge competencial).
- Combinen el treball individual i el treball en equip, de manera que s'afavoreix la interacció d'alumnes amb diferents capacitats (atenció a la diversitat).
- Tenen com a resultat un producte final que convida a connectar coneixements de diverses àrees i que requereix l'aplicació de

competències com la tecnològica, la científica, la comunicativa, etc.

- Augmenten la motivació de l'alumnat, ja que les tasques tenen una finalitat, es basen en contextos reals o versemblants i es tenen en compte les seues opinions (aprenentatge significatiu).
- Fomenten el treball autònom, de manera que l'alumnat es fa responsable del seu propi aprenentatge.
- Donen importància al procés, no només al resultat, per això l'alumnat s'autoavalua i coavalua a través de rúbriques.
- Atorguen al professorat un rol menys rígid: acompanya, orienta, dona suport, suggereix, modera, pregunta, introdueix continguts...

Classe invertida

El projecte Musiquem 1 i Musiquem 2 inclou vídeos explicatius de cada seqüència didàctica. Aquest recurs exposa de forma audiovisual els principals conceptes tractats a la seqüència, de forma que es poden visualitzar per part de l'alumnat a casa i després passar directament al treball vivencial dels exemples o a la realització del repte del final de cada seqüència. De manera que no és el professorat qui fa l'exposició dels continguts, sinó l'alumnat que accedeix a aquest.

Aprenentatge cooperatiu

L'aprenentatge cooperatiu és una metodologia que proposa treballar en equip per a assolir objectius comuns. Es basa en la composició de grups heterogenis-formats per membres de característiques diverses- que interactuen regularment, de manera que posen en pràctica destreses socials i adquireixen responsabilitats individuals i també de grup. Els principis de l'aprenentatge cooperatiu són:

- Interdependència positiva: u guanya si guanya la resta.
- Responsabilitat individual: ningú s'amaga.
- Igualtat de participació: tothom intervé.
- Interacció simultània: tot el grup es manté actiu durant tota l'activitat.

La introducció de l'aprenentatge cooperatiu a l'aula ve acompanyada d'una sèrie d'avantatges respecte altres tipus d'organització de les tasques, com ara la necessitat d'exposar i escoltar diferents punts de vista, la suma de capacitats, la compartició de dades, la pràctica de l'empatia o l'organització. Quan l'alumnat treballa cooperativament, compara la informació o les habilitats que posseeix amb la que proporcionen les altres persones i modifica, així, el seu marc conceptual. Aquest procés de reflexió i reestructuració ajuda a donar sentit al món, i l'intercanvi d'idees condueix a un nivell de pensament més elevat, ja que obliga a treballar la capacitat de síntesi, a posicionar-se i a argumentar les opinions. Com s'ha indicat més amunt, els beneficis de l'aprenentatge cooperatiu són múltiples i diversos pel que fa als continguts curriculars, però a més, l'ambient que es respira a l'aula pot millorar dràsticament, començant per l'augment de la cohesió del grup, que es produeix gràcies al treball de les habilitats socials en els equips i, com a conseqüència, entre tot l'alumnat. En definitiva, es crea una consciència de grup col·lectiva que afavoreix el coneixement, l'acceptació i la confiança mutus.

Els grups cooperatius

Per a aconseguir establir aquest mètode de treball de manera efectiva i fomentar la inclusió, formarem equips heterogenis. És a dir, ens assegurarem que els membres de cada grup tinguin característiques diverses quant a gènere, origen, nivell acadèmic, habilitats socials, etc. El nombre ideal de membres per equip és quatre, perquè es tracta d'un nombre parell que facilita la participació de tots. Cada grup haurà d'estar format, si és possible, per quatre alumnes de nivells diferents: alt, mitjà-alt, mitjà-baix i baix.

Mapes conceptuals

En cada seqüència didàctica s'ofereix un resum visual dels principals conceptes d'aquesta.

Aquesta presentació gràfica i sintètica del contingut afavoreix un accés més visual als sabers bàsics del currículum, en línia amb el model del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA).

Gamificació

Cada seqüència didàctica s'acompanya amb activitats digitals on s'aprenen o es consoliden aprenentatges a través els jocs. Aquestes activitats es poden fer servir al principi de la unitat per a detectar els coneixements previs de l'alumnat, o bé per a refermar els coneixements apresos.

Es tracta de bateries de preguntes amb resposta d'elecció múltiple o de vertader o fals. Es poden abordar individualment, o per equips base, dins de les estructures cooperatives. Són adaptables a la disposició d'equips electrònics, com tauletes, o també es poden abordar de forma analògica, dotant l'alumnat de tergetes amb codis QR i a través de l'aplicació Plickers.

Un altre tipus d'activitats curriculars lúdiques que es proposaran a l'alumnat seran els escape rooms temàtics que es treballaran per equips base. Aquests tipus de jocs es faran servir al final del trimestre per a recapitular diferents sabers apareguts en les seqüències treballades.

3. OBJECTIUS

L'ensenyança de la Música en esta etapa tindrà com a objectiu el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Utilitzar la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics per a expressar idees i sentiments; enriquir les pròpies possibilitats de comunicació i respectar altres formes diferents d'expressió.
2. Desenvolupar i aplicar diverses habilitats i tècniques que possibiliten la interpretació (vocal, instrumental i de moviment i dansa) i la creació musical, tant individuals com en grup.
3. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de distints estils, gèneres, tendències i cultures musicals, apreciand el seu valor com a font de coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal; interessar-se per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
4. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de la creació artística i del patrimoni cultural, en especial de la Comunitat Valenciana, sent conscient de les seues intencions i funcions, i aplicar-hi la terminologia apropiada per a descriure-les i valorar-les críticament.
5. Utilitzar i gaudir del moviment i la dansa, com a mitjà de representació d'imatges, sensacions i idees, i apreciar-los com a forma d'expressió individual i col·lectiva; dedicar-hi una atenció especial a les danses tradicionals de la Comunitat Valenciana.

6. Utilitzar de forma autònoma diverses fonts d'informació –mitjans audiovisuals, Internet, textos, partitures i altres recursos gràfics– per a conèixer i gaudir de la música.

7. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical, valorant-ne la contribució a les distintes activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.

8. Participar en l'organització i realització d'activitats musicals que tenen lloc en diferents contextos, amb respecte i disposició per a superar estereotips i prejudis, prenent consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.

9. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.

10. Elaborar juís i criteris personals, per mitjà d'una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, siga quin en siga l'origen, aplicar-los amb autonomia i iniciativa a situacions quotidianes i valorar la contribució que la música pot fer a la vida personal i a la de la comunitat.

11. Valorar el silenci i el so com a part integral del medi ambient i de la música, prenent consciència dels problemes creats per la contaminació acústica i les seues conseqüències.

12. Conèixer les distintes manifestacions musicals a través de la història i la seua significació en l'àmbit artístic i sociocultural.

13. Comprendre i valorar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.

14. Conèixer i apreciar el patrimoni cultural i contribuir activament a conservar-lo i millorar-lo, entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i els individus, i desenrotllar una actitud de interès i respecte cap a l'exercici d'este dret.

15. Assolir i consolidar hàbits de respecte i disciplina com a condició necessària per al desenrotllament de les activitats musicals.

4. LES COMPETÈNCIES CLAU I EL PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT

Les competències clau

- Competència en comunicació lingüística (CCL)
- Competència plurilingüe (CP)
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)
- Competència digital (CD)
- Competència personal, social d'aprendre a aprendre (CPSAA)
- Competència ciutadana (CC)
- Competència emprenedora (CE)
- Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

El perfil d'eixida de l'alumnat

El perfil d'eixida de l'alumnat en acabar l'ensenyament bàsic és el document en què es concreten els principis i els objectius del sistema educatiu referits a aquesta període, que inclou l'ESO. El perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que l'alumnat haja desenvolupat en acabar aquesta fase del seu itinerari formatiu.

Competències clau: competències específiques.

La matèria de Música ajudarà a adquirir les competències clau per mitjà del desenvolupament de les competències específiques següents:

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1

Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils, per mitjà de la percepció activa, i relacionar els seus elements estructurals i tècnics amb sentit crític i valorar la diversitat cultural que representen.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2

Relacionar els elements del so, les seues característiques i representacions gràfiques, els instruments i la veu, a partir de l'anàlisi auditiva i visual, i plantejar solucions a les agressions acústiques de l'entorn.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3.

Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació, a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals, mitjançant processos individuals i col·lectius.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 4

Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució d'aquests, experimentar amb diferents rols, desenvolupar la capacitat crítica i valorar tant el procés com el resultat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 5

Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, i adoptar una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.

Relacions o connexions amb les competències clau

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1	SI	SI						SI
CE2						SI	SI	SI
CE3			SI	SI	SI	SI		SI
CE4	SI		SI		SI	SI	SI	SI
CE5				SI				SI

CCL: competència en comunicació lingüística

CP: competència plurilingüe

CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia

CD: competència digital

CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CC: competència ciutadana

CE: competència emprenedora

CCEC: competència en consciència i expressió culturals

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES 3r- 4t ESO

La matèria de Música és present de manera obligatòria en els dos primers cursos de l'Educació Secundària, i és per això que el nivell competencial que tot l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa finalitza en el 2n curs.

En el 3r i 4t curs de l'etapa, la música és una matèria optativa amb unes competències específiques pròpies, que marquen el nivell de desenvolupament competencial que l'alumnat ha d'assolir, així com els sabers bàsics necessaris per a l'adquisició i el desenvolupament d'aquestes competències i els criteris d'avaluació corresponents.

Els aprenentatges essencials establits pel currículum de la matèria de Música per a tot l'alumnat quan finalitzi el 2n curs pretenien consolidar els coneixements adquirits en l'etapa primèria i donar una visió general

dels diferents contextos musicals i culturals proposats, fomentar la interpretació i la creació musical, i promoure l'elaboració de projectes artístics. Davant d'aquestes línies plantejades, proposem continuar amb la progressió establida en els cursos anteriors i aprofundir en les músiques del món, en la música tradicional i històrica de l'entorn de l'alumnat i en la música present al llarg del segle XX i fins a l'actualitat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1

Identificar propostes musicals corporals i multidisciplinàries en els diferents contextos de creació i reconèixer la seua funció cultural i social a través de la percepció activa, amb sentit crític, actitud oberta i respectuosa.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2

Analitzar els elements estructurals i tècnics de diferents manifestacions musicals, expressar opinions de manera crítica i creativa i valorar els gustos i les identitats musicals dels altres.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3

Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació, la sonorització i l'experimentació amb el so, el cos i els mitjans digitals, seleccionar els recursos necessaris i desenvolupar habilitats tècniques i d'autoconfiança.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 4

Crear projectes musicals i interdisciplinaris, seguir les fases d'elaboració i identificar les professions vinculades, mostrar interès i iniciativa i valorar tant el procés com el resultat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 5

Utilitzar recursos digitals per a l'escolta, la interpretació, la investigació, la sonorització, la creació i la difusió de projectes artístics, així com per a l'edició de so i imatge de manera crítica i responsable, i aplicar la normativa vigent.

Relacions competències clau i específiques

	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1	•	•						•
CE2						•	•	•
CE3			•	•	•	•		•
CE4	•		•		•	•	•	•
CE5				•			•	•

5. SABERS BÀSICS

Primer curs-ESO

Bloc 1. Percepció i anàlisi

1.1. Contextos musicals i culturals

A) Obres i intèrprets

- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors de diferents estils i èpoques.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

B) Patrimoni musical

- Música tradicional a Espanya i la seua diversitat cultural.
- Patrimoni musical de la comunitat Valenciana. Estils, danses, esdeveniments i manifestacions.
- Música i dansa d'altres cultures del món.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.

C) Gèneres musicals i escènics

- Classificació dels gèneres musicals i escènics.
- Funció social de la música.

D) Agrupacions vocals i instrumentals

- Agrupacions vocals i instrumentals representatives de músiques del món i de la música tradicional.

E) La veu i els instruments

- Classificació de la veu i de les diferents famílies instrumentals
- Organologia representativa de músiques del món i tradicional

- Organologia de música popular urbana.

F) Terminologia i normes de comportament

- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

1.2. Elements del so i estructura musical

A) El procés d'escolta

- Elements que intervenen en el procés d'audició. L'oïda.
- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.

B) Les qualitats del so

- Les qualitats del so: altura, intensitat, duració i timbre. Representacions gràfiques. Unitats de mesura.
- Relació entre el silenci, el so i el soroll amb l'entorn. Agressions acústiques i creació d'ambients sonors saludables.

C) El caràcter

- El caràcter musical. La música i les seues sensacions.

D) El ritme

- Pols, tempo i matisos agògics. Classificació dels compassos.
- Recursos rítmic-melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.

E) Melodia i harmonia.

- La melodia. Identificació de diferents tipus de melodies: lineals, ondulades i trencades.
- Escales musicals. Intervals.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals: monodia, polifonia, contrapunt, homofonia i melodia acompanyada.

F) Estructura i forma.

- L'organització de l'estructura musical.

G) Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció

- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Bloc 2. Interpretació i creació

2.1. Expressió individual i col.lectiva

A) Interpretació i tècnica vocal

- La tècnica vocal: respiració, fonació i impostació. Cura i manteniment de la veu: hàbits saludables.

- Obres vocals a una i diverses veus, a cappella o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.

B) Interpretació i tècnica instrumental

- La tècnica instrumental: respiració, control postural, emissió del so, articulació i digitació.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i aprenentatge per imitació.

C) Cura instrumental

- La cura i el manteniment dels instruments
- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.

D) Creació i improvisació

- Principis bàsics de creació musical en contextos escolars
- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.

E) La notació musical

- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.

F) Habilitats motrius

- Tècnica corporal
- El cos com a mitjà d'expressió
- Danses del món i tradicionals
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

2.2. Projectes artístics

A) Planificació

- Planificació i criteris de valoració en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o les seues fases.
- Estratègies de cerca, selecció i reelaboració d'informació de qualitat.

B) Arts escèniques

- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

C) Tecnologia per a la producció musical

- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.

D) Actitud

- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

Segon curs-ESO

Bloc 1. Percepció i anàlisi

1.1. Contextos musicals i culturals

A) Obres i intèrprets.

- Evolució de la música i de la dansa occidental. Obres de diferents estils i períodes històrics, des dels inicis fins a la música actual.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors de diferents estils i èpoques.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals

B) Patrimoni musical

- Música popular urbana i contemporània.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.

C) Gèneres musicals i escènics.

- Classificació dels gèneres musicals i escènics.

- Els gèneres en diferents contextos històrics.
- Funció social de la música.

D) Agrupacions vocals i instrumentals.

- Formacions en la música popular urbana i contemporània.
- Agrupacions vocals i instrumentals representatives al llarg dels diferents períodes històrics.

E) La veu i els instruments

- Organologia de música popular urbana
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- Reconeixement de veus i instruments en obres de diferents èpoques i estils.

F) Terminologia i normes de comportament.

- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

1.2. Elements dels so i estructura musical

A) El procés d'escolta

- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.

B) El ritme

- Recursos rítmic-melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.

C) Melodia i harmonia

- Escales musicals. Intervals.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques.

D) Estructura i forma

- Formes musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques, gèneres i estils.

E) Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció

- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Bloc 2. Interpretació i creació

2.1. Expressió individual i col.lectiva.

A) Interpretació i tècnica vocal.

- Obres vocals a una i diverses veus, a capella o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.

B) Interpretació i tècnica instrumental

- Progressions bàsiques d'acords. El xifratge internacional.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.

C) Cura instrumental

- La cura i el manteniment dels instruments
- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.

D) Creació i improvisació

- El text musical. Creació de textos musicals.
- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.

E) La notació musical

- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.

F) Habilitats motrius

- El cos com a mitjà d'expressió.
- Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació
- Danses de diferents èpoques històriques i de música popular urbana
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

2.2. Projectes artístics.

A) Producció artística

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.

B) Arts escèniques

- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

C) Tecnologia per a la producció musical

- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.

- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.

D) Actitud

- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

Tercer i Quart curs-ESO

Bloc 1. Percepció i anàlisi

1.1. Contextos musicals i culturals

A) Obres i intèrprets.

- Evolució de la música i de la dansa a Espanya. Característiques i obres de diferents estils i períodes històrics, des dels inicis fins a l'actualitat.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa.
- Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors de diferents estils i èpoques.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

B) Patrimoni musical.

- Músiques i danses de diverses cultures del món: característiques, funcions i influències en altres estils musicals.

- La música tradicional i en l'actualitat de la Comunitat Valenciana. Evolució, repertori, danses, estils, esdeveniments i manifestacions.
- Música popular urbana i contemporània.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- La música i la seua relació amb altres arts i llenguatges. La música del cinema.

C) Gèneres musicals, escènics i audiovisuals.

- La música en les arts escèniques i audiovisuals: teatre, dansa, òpera, teatre musical, cinema i videodansa.
- L'evolució dels gèneres de la música i la dansa a Espanya.

D) La veu i els instruments. Agrupacions.

- Instruments i agrupacions vocals i instrumentals representatius de músiques i danses del món i de la música i la dansa al llarg de la història a Espanya.
- Organologia de la música tradicional i en l'actualitat de la CV.
- Instruments i formacions en la música popular urbana i contemporània.
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible

E) El consum musical

- La música en els mitjans de comunicació.
- El consum en l'actualitat: aplicacions, xarxes i plataformes digitals.
- La indústria musical. Professions en la indústria i en la pràctica musical.
- Funcions socials de la música en l'actualitat.
- Silenci, so, soroll i escolta activa. Sensibilització i actitud crítica davant de les agressions acústiques i el consum musical indiscriminat.

F) Terminologia i normes de comportament.

- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

1.2. Elements *estructurals i tècnics*.

A) Melodia i harmonia.

- Escalles i modes representatius en les músiques del món i en la música popular urbana.
- Funció melòdica en la música cinematogràfica i en els mitjans de comunicació.
- Elements melòdics en la música tradicional i actual de la CV.
- Tonalitats i modulacions bàsiques.
- L'harmonia. Funcions harmòniques. La roda d'acords.
- Textures musicals en els diferents estils estudiats.

B) Estructura i forma

- Formes musicals utilitzades en els diferents períodes, estils i cultures.

C) Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció.

- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Bloc 2. Interpretació i creació.

2.1. Expressió individual i col.lectiva.

A) Interpretació i tècnica vocal i instrumental

- Tècnica i repertori vocal, instrumental i corporal
- Obres representatives de les músiques i les danses del món, de la música i la dansa històrica a Espanya i de la música tradicional i actual de la CV.
- Repertori de música popular urbana, música cinematogràfica i en els mitjans de comunicació.
- Progressions bàsiques d'acords.

B) Cura instrumental

- La cura i el manteniment dels instruments musicals.
- La construcció d'instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

C) Creació i improvisació.

- El text de la cançó: la creació de textos i la musicalització.

- Tècniques per a la improvisació guiada i lliure en propostes vocals, instrumentals o multidisciplinàries.
- Sonorització d'audiovisuals, imatges i textos.
- Pautes de creació musical guiada de melodies senzilles amb acompanyaments bàsics.

D) La notació musical.

- Notació musical convencional i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la interpretació.

E) El cos com a mitjà d'expressió.

- Tècnica corporal.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.
- Pautes per a la creació i la improvisació de coreografies.
- Danses del món i danses històriques i tradicionals a Espanya.
- Balls de música popular, urbana i contemporània.

2.2. Projectes artístics

A) Planificació

- Fases d'un projecte artístic musical i interdisciplinari.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o les seues fases.
- Estratègies de cerca, selecció i reelaboració d'informació de qualitat.

B) Producció artística

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical i no convencional.

C) Arts escèniques.

- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques.

D) Tecnologia per a la producció musical

- Recursos digitals i de les TIC aplicades a l'elaboració de projectes artístics.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició de so.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.

E) Actitud.

- Pautes d'atenció i comportament en la participació en els diferents projectes artístics.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

6. UNITATS DIDÀCTIQUES: TRIMESTRAL 1R, 2N , 3R I 4T ESO

Primer curs-ESO

L'organització de les Unitats es desprèn del llibre de text utilitzat a l'aula MUSIQUEM 1, editorial BROMERA

1r TRIMESTRE

- Llenguatge musical
- Unitat 1: Un món sonor
- Lectura rítmica – vocal, instrumentació orff- flauta

2n TRIMESTRE

- Unitat 2: El so en el Temps
- Unitat 3: L'altura del so: les notes i la melodia
- Lectura rítmica – vocal, instrumentació orff - flauta

3r TRIMESTRE

- Unitat 4: Emociona't amb la música.
- Lectura rítmica – vocal, instrumentació orff - flauta

Segon curs-ESO

L'organització de les Unitats es desprèn del llibre de text utilitzat a l'aula, MUSIQUEM 1, editorial BROMERA.

1r TRIMESTRE

- Repàs de les unitats 1-2-3-4
- Unitat 5: Què sona?
- Lectura rítmica – vocal, instrumentació orff - flauta

2n TRIMESTRE

- Unitat 6: Un instrument molt especial: la veu
- Unitat 7: Música en els mitjans audiovisuals i socials.
- Lectura rítmica- vocal, instrumentació orff - flauta

3r TRIMESTRE

- Unitat 8: Més musical.
- Lectura rítmica – vocal, instrumentació orff- flauta
- Taller: construcció d'instruments

Tercer curs-ESO

L'organització de les Unitats es desprèn del llibre de text utilitzat a l'aula MUSIQUEM 2, editorial BROMERA.

1r TRIMESTRE

- Unitat 1: Textura i forma
- Unitat 2: l'edat mitjana

2n TRIMESTRE

- Unitat 3: El Renaixement
- Unitat 4: El Barroc
- Unitat 5: El Classicisme

3r TRIMESTRE

- Unitat 6: El Romanticisme
- Unitat 7: Música entre dos segles
- Unitat 8: Del jazz al pop

Quart curs-ESO

L'organització de les Unitats es desprèn del llibre de text utilitzat a l'aula MUSIQUEM 2, editorial BROMERA.

1r TRIMESTRE

- Unitat 1: Textura i forma
- Unitat 2: L'edat mitjana

2n TRIMESTRE

- Unitat 3: El Renaixement
- Unitat 4: El Barroc
- Unitat 5: El Classicisme

3r TRIMESTRE

- Unitat 6: El Romanticisme
- Unitat 7: Música entre dos segles
- Unitat 8: Del jazz al pop

Temporalització

1r eso. Música

Els continguts s'aniran treballant d'acord amb la presentació del llibre de referència que hem escollit per a l'aula. A més, la part instrumental (instrumentació ORFF i flauta) i el llenguatge musical es treballarà al llarg de tot el curs i sempre adequant-se al nivell i a les necessitats educatives de l'alumnat.

2n ESO. Música

Els continguts s'aniran treballant d'acord amb la presentació del llibre de referència que hem escollit per a l'aula. A més, la part instrumental (en especial la instrumentació ORFF i flauta) i el llenguatge musical es treballarà al llarg de tot el curs amb i sempre adequant-se al nivell i a les necessitats educatives de l'alumnat.

3r ESO. Música

Val el que ja s'ha indicat per a 2n ESO, en aquest cas a raó de 2 unitats per al 1r trimestre i 3 unitats per al 2n i 3r trimestre seguint l'ordre del llibre, acompanyades de les corresponents activitats de l'aula.

4t ESO. Música

A partir del llibre de text i, en principi, seguint la distribució d'unitats prevista.

Per altra banda aprofundirem en el estudi i pràctica instrumental, però sempre segons les exigències del grup classe. A més, treballarem tot un seguit de propostes que vindran donades i adaptades al grup en qüestió i que ens ajudaran a complir en els objectius previstos per a aquest nivell.

ANNEX trimestral

CURS: 1R ESO (MÚSICA)

**1R TRIMESTRE: UNITATS 0 – 1 – LECTURA RÍTMICA – VOCAL,
INSTRUMENTACIÓ ORFF - FLAUTA**

UNITAT 0: LENGUATGE MUSICAL

- **SABERS BÀSICS:** Notes, figures, silencis, compàs, línies divisòries, addicionals, matisos, alteracions...
- **ESCOLTA:** Identificar el so de les notes, la durada de les figures, diferenciar el compàs (binari – ternari – quaternari), distingir els diferents matisos, etc...
- **INTERPRETACIÓ:** Exercicis rítmics i melòdics.
- **EN EQUIP:** Interpretació d'una cançó vocal e instrumental.
- **TEMORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 1: UN MÓN SONOR

- **SABERS BÀSICS:** El so: tipus i propietats. El silenci. L'oïda humana. La contaminació acústica.
- **ESCOLTA:** Identificació de les qualitats del so.
- **INTERPRETACIÓ:** Ecobatucada
- **EN EQUIP:** El meu mapa sonor.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

LECTURA RÍTMICA- VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF – FLAUTA

- **ACTIVITATS:** partitures musicals
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

2N TRIMESTRE: UNITATS 2 – 3 – LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF- FLAUTA

UNITAT 2: EL SO EN EL TEMPS.

- **SABERS BÀSICS:** La pulsació. Les figures musicals. Els signes de prolongació. El compàs: tipus. El ritme i el compàs. El ritme i la dansa.
- **ESCOLTA:** Identificació de pulsacions i compassos.
- **INTERPRETACIÓ:** Ritme binari i ritme ternari.
- **EN EQUIP:** Detectius en moviment.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 SESSIONS)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 3: L'ALTURA DEL SO. LES NOTES I LA MELODIA

- **SABERS BÀSICS:** L'altura del so. Les notes i el pentagrama. Les claus. Les escales. Les alteracions. La melodia: àmbit i disseny.
- **ESCOLTA:** Identificació de dissenys melòdics.
- **INTERPRETACIÓ:** Improvisacions.
- **EN EQUIP:** La caixa musical de la memòria.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 SESSIONS)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF – FLAUTA

- **ACTIVITATS:** partitures musicals
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

3R TRIMESTRE: UNITATS 4 – LECTURA RÍTMICA – VOCAL. INSTRUMENTACIÓ ORFF - FLAUTA

UNITAT 4: EMOCIONA'T AMB LA MÚSICA.

- **SABERS BÀSICS:** L'expressió musical. La intensitat del so: signes i paraules. El moviment: paraules. Els signes d'articulació. El caràcter.
- **ESCOLTA:** Identificació de caràcter i matisos
- **INTERPRETACIÓ:** “Allegro en re major “ de Haëndel. “Into the West”, d'A. Lennox.
- **EN EQUIP:** El teatre d'ombres.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF- FLAUTA

- **ACTIVITATS:** partitures musicals
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

CURS 2N ESO: MÚSICA

1R TRIMESTRE: REPÀS DE LENGUATGE MUSICAL- UNITAT 5- LECTURA RÍTMICA VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF- FLAUTA

REPÀS DE LENGUATGE MUSICAL

-**TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

UNITAT 5: QUÈ SONA?

- **SABERS BÀSICS:** El timbre. Els instruments musicals. Les agrupacions musicals.
- **ESCOLTA:** Identificació d'instruments i formacions.

- **INTERPRETACIÓ:** “ Simfonia núm 7”, de Xostakóvitx
- **EN EQUIP:** Laboratori de timbres
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text , fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF – FLAUTA

- **ACTIVITATS:** partitures musicals
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 SESSIONS)

2N TRIMESTRE: UNITATS 6 – 7 – LECTURA RÍTMICA VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF - FLAUTA

UNITAT 6: UN INSTRUMENT MOLT ESPECIAL

- **SABERS BÀSICS:** La veu com a mitjà de comunicació i expressió. Tipus de veu. Agrupacions vocals. Eines d'interpretació vocal.
- **ESCOLTA:** Identificació de tessitures, estils i agrupacions vocals.
- **INTERPRETACIÓ:** “ Banana”
- **EN EQUIP:** Creem el nostre rap.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...

- **INSTRUMENTS D'AVUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 7: MÚSICA EN ELS MITJANS AUDIOVISUALS I SOCIALS

- **SABERS BÀSICS:** La música en el cinema. Música en internet, la ràdio i la televisió. Les funcions de la música en els mitjans audiovisuals. La música en els videojocs.
- **ESCOLTA:** Identificació de bandes sonores.
- **INTERPRETACIÓ:** “Crackshot’s Cabin Theme”, de Pinar Toprak
- **EN EQUIP:** Anuncis de cine!
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVUACIÓ:** Quadern de classe, (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud

i comportament.

LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF – FLAUTA

- **ACTIVITATS:** partitures musicals
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

3R TRIMESTRE: UNITAT 8 – LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF- FLAUTA - TALLER: CONSTRUCCIÓ D'INSTRUMENTS

UNITAT 8: MÉS MÚSICA !

- **SABERS BÀSICS:** Les nostres músiques tradicionals. El flamenc. Les sevillanes. La copla. El flamenc fusió. Músiques del món: Europa, Àfrica, Àsia i Amèrica.
- **ESCOLTA:** Identificació de gèneres i músiques del món.
- **INTERPRETACIÓ:** “Dansa del dragó”. “La planxa”
- **EN EQUIP:** La volta al món en 80 melodies.

- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern , llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D' AVALUACIÓ:** Quadern de classe, (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

LECTURA RÍTMICA – VOCAL, INSTRUMENTACIÓ ORFF – FLAUTA

- **ACTIVITATS:** partitures musicals
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 SESSIONS)

TALLER CONSTRUCCIÓ D' INSTRUMENTS

- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

CURS: 3R ESO (CREATIVITAT MUSICAL) I 4T ESO (MÚSICA)

1R TRIMESTRE: UNITATS 1 – 2

UNITAT 1: TEXTURA I FORMA

- **SABERS BÀSICS:** La textura musical. Tipus de textures. La forma musical. Formes musicals bàsiques. Processos compositius.
- **ESCOLTA:** Identificar la forma i la textura musicals.
- **INTERPRETACIÓ:** “ Te’n podria dir mil”, Geu, Maria Faubel, Estel Navarro, Aroa Sancho, Olga Garcia i Ernest Enguix.
- **EN EQUIP:** Música, càmera, acció!
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), exàmen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 2: L'EDAT MITJANA

- **SABERS BÀSICS:** Abans de l'edat mitjana. La prehistòria. Mesopotàmia i Egipte. Grècia i Roma. L'edat mitjana. La monodia religiosa. La monodia profana. La polifonia. Els instruments medievals.
- **ESCOLTA:** Identificar l'època.
- **INTERPRETACIÓ:** “S’anc vos ame “, monestir de Sant Joan de les Abadesses.
- **EN EQUIP:** Un viatge en el temps.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

2N TRIMESTRE: UNITATS 3 – 4 – 5

UNITAT 3: EL RENAIXEMENT

- **SABERS BÀSICS:** Context històric. Les arts en el Renaixement. Característiques de la música i les escoles. Música vocal: religiosa i profana. Música instrumental. Les danses. Els instruments.
- **ESCOLTA:** Identificar el tipus de composició renaixentista.
- **INTERPRETACIÓ:** “Cucú”, Juan del Encina.
- **EN EQUIP:** Danses vives del Renaixement.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc.
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 4: EL BARROC

- **SABERS BÀSICS:** Context històric. Les arts en el Barroc. Característiques musicals i estils. Música vocal: Religiosa i profana. Música instrumental. Les danses. Els instruments.

- **ESCOLTA:** Identificació de caràcter i matisos.
- **INTERPRETACIÓ I CREACIÓ:** “Allegro en re major” de Haendel. “Into the West”, d’A. Lennox.
- **CONTEXTOS MUSICALS:** L’origen italià de les indicacions en les partitures. El metrònom.
- **EN EQUIP:** El teatre d’ombres.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 5: EL CLASSICISME

- **SABERS BÀSICS:** Context històric. Característiques musicals. L’orquestra. Música instrumental. Música vocal.
- **ESCOLTA:** Identificar la peça.

- **INTERPRETACIÓ:** “Simfonia núm. 94”, La sorpresa, Haydn.
- **EN EQUIP:** Notícies d’última hora.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

3R TRIMESTRE: UNITATS 6 – 7 – 8

UNITAT 6: EL ROMANTICISME

- **SABERS BÀSICS:** Context històric. Característiques musicals. Música vocal. Música instrumental. Els instruments.
- **ESCOLTA:** Identificar les característiques.
- **INTERPRETACIÓ:** “Tarantel-la”, Cécile Chaminade
- **EN EQUIP:** Creem un mapa interactiu
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)

- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 7: MÚSICA ENTRE DOS SEGLES

- **SABERS BÀSICS:** Segle XIX. Nacionalisme. Postromanticisme. Impressionisme. Segle XX. Expressionisme. Dodecafonisme. Música Concreta. Música Elèctrica. Música electroacústica. Minimalisme.
- **ESCOLTA:** Identificar l'estil.
- **INTERPRETACIÓ:** “ Las panaderes”
- **EN EQUIP:** Trivial “Da Capo”.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada

), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

UNITAT 8: DEL JAZZ AL POP

- **SABERS BÀSICS:** Work Songs. Cants espirituals. Ragtime. El blues. El jazz i els seus estils. El rock – and – roll. Més música popular
- **ESCOLTA:** Identificar el gènere i el subgènere.
- **INTERPRETACIÓ:** “Bad Romance”, Lady Gaga.
- **EN EQUIP:** Benvingudes al nostre pòdcast.
- **TEMPORALITZACIÓ:** (6 – 8 sessions)
- **MATERIALS I RECURSOS:** Llibre de text, fonts, partitures, quadern, llibreta pautaada, vídeos, audicions, instruments, etc...
- **ACTIVITATS:** Esquemes, comentaris, audicions, lectura, instrumentació, debats, exercicis de llenguatge musical, exercicis de ritme, etc...
- **INSTRUMENTS D’AVALUACIÓ:** Quadern de classe (normal i pautaada), examen (prova escrita i prova pràctica), actitud i comportament.

7. METODOLOGIA

Els criteris bàsics en l'elaboració de la metodologia ha estat el de procurar un aprenentatge:

A) SIGNIFICATIU:

El plantejament de l'àrea de música es basa fonamentalment en EDUCAR en la sensibilització cap a aquest art, enfront d'una instrucció condemnada a l'oblit després de l'examen. La música desenvolupa directament les competències comunicatives i, en especial, la competència artística i cultural. Fomenta la capacitat d'apreciar, comprendre i valorar críticament diferents manifestacions culturals i musicals, per mitjà de les experiències perceptives, expressives i del coneixement de músiques de diferents cultures, èpoques i estils. Potencia, així, actituds obertes i respectuoses i ofereixen elements per a l'elaboració de judicis fonamentals respecte a les distintes manifestacions musicals, establint connexions amb d'altres llenguatges artístics i amb els contextos social i històric als que se circumscriu cada obra.

En aquest sentit creiem que., com més repercussió tenen els conceptes nous en la vida quotidiana dels nostres alumnes, més es recorden i per tant entren a formar part dels recursos personals per tal d'afrontar nous aprenentatges.

En el llibre trobareu la presència constant d'exemples, referències i activitats que relacionen els diferents aprenentatges amb l'activitat diària.. Considerem que per fer possible la funcionalitat dels aprenentatges, és necessari l'ús transversal i globalitzat dels coneixements i la interacció amb situacions i contextos musicals reals.

B) PROGRESSIU:

Aquest criteri parteix de dos convenciments:

- Per un costat el de que el grau d'assimilació de coneixement és molt més gran quan més progressiu és l'aprenentatge.
- I per l'altre, que l'alumne està més motivat per estudiar i aprendre allò que es veu capaç d'assolir.

Les activitats d'ensenyament-aprenentatge tenen en compte el grau de

maduració de l'alumnat de manera que permeti donar els recursos, les eines necessàries i fins i tot el vocabulari i el mètode de treball per poder afrontar amb una certa autonomia els continguts dels cursos posteriors.

C) INTERDISCIPLINARI:

Els continguts de la matèria de música desenvolupen directament les competències comunicatives i, en especial, la competència artística i cultural. Fomenten la capacitat d'apreciar, comprendre i valorar críticament diferents manifestacions culturals i musicals, per mitjà de les experiències perceptives, expressives i del coneixement de músiques de diferents cultures, èpoques i estils. Potencien, així, actituds obertes i respectuoses i ofereixen elements per a l'elaboració de judicis fonamentats respecte a les distintes manifestacions musicals, establint connexions amb d'altres llenguatges artístics i amb els contextos social i històric als que se circumscriu cada obra.

D) MOTIVADOR I CONSTRUCTIU:

Es parteix dels coneixements que té l'alumne per tal de construir el seu aprenentatge. Dins de cada unitat, hi ha un apartat que no tant sols serveix com a avaluació dels coneixements. Inicials de l'alumne, sinó que l'incita a pensar i a reflexionar, per tal de, amb els coneixements previs i capacitats que té, arribar a deduir nous conceptes. Com que el nostre primer objectiu és sensibilitzar i obrir nous horitzons musicals, el CD de l'alumne inclou audicions que es treballen a l'aula i que són també atractives d'escoltar a casa, pensant que el pugui incorporar a la seva col·lecció de CD's particulars. Els fragments curts i que treballen un aspecte molt concret, ja sigui el timbre d'un instrument, una qualitat del so, un element de la música, etc. Els hem inclòs en un CD de treball que acompanya aquesta guia didàctica. Tot plegat, pensat per fer també més fàcil la tasca del professor/a.

L'assignatura de música a l'etapa d'educació Secundària Obligatòria és una assignatura eminentment pràctica i com a tal serà enfocada.

Partint del llibre de text com a proposta conceptual, i sempre amb la guia del professor/a, es treballaran les unitats didàctiques programades trimestralment. Els conceptes s'explicaran a classe en gran grup, amb

aclariments i exemples a la pissarra, al teclat i suport d'imatges i projeccions sempre que sigui possible. El professor/a proposarà exercicis semblants per fer a classe i corregirà individualment l'alumnat que ho necessiti. També es convenient que l'alumne tingui alguns exercicis i activitats per fer a casa per tal de consolidar i enllaçar el que s'ha après a una sessió setmanal i a l'altra. El professor/a anotarà qui ha fet la feina i corregirà els exercicis a classe.

A més, es podran proposar treballs de recerca, investigació, lectura, construcció d'instruments, presentacions a classe, enregistraments, etc. Com a treballs de caràcter voluntari o obligatoris que l'alumnat lliurarà en la data fixada i se li qualificarà. Les normes de presentació de treballs són les que el centre va establir amb caràcter general per tot l'alumnat.

Considerem d'especial importància l'hàbit d'escoltar activament, per tal es de importància vital treballar la metodologia de l'audició. D'aquesta manera davant una proposta d'audició prèviament explicada, el professor/a exigirà absolut silenci i concentració. Per tal d'afavorir i instaurar aquest clima es podrà tancar els llums, persianes, fer tancar els ulls, baixar el cap, llevar de davant l'alumne estris innecessaris, etc... Tothom escoltarà en silenci fins al final i serà després quan es facin els comentaris, preguntes, respostes a preguntes plantejades prèviament, etc... Si cal, es tornarà a repetir l'audició treballant conceptes de llenguatge musical, forma, instrumentació, època, etc...

Pensem que es necessari dedicar almenys una part de la sessió de música a la pràctica d'expressió vocal, instrumental i/o de moviment i dansa per tal que l'alumne assimili des del primer dia les pautes que ha de seguir d'avant la interpretació. A més, el professorat de música s'esforçarà per incloure totes tres pràctiques interpretatives (vocal, instrumental i de moviment) dins les seves propostes ja sigui per separat o combinant-ne vàries.

En general el professor/a proposarà una cançó o partitura per treballar amb el grup-classe, podent a triar entre vàries. Serà la interpretació del professor/a el que servirà d'exemple a imitar i objectiu interpretatiu a aconseguir. Ell/ ella comentarà les característiques, dificultats i peculiaritats de la peça. Es farà una lectura de notes, ritme i entonació.

Si és una partitura instrumental es passarà a treballar la tècnica de l'instrument en la que s'ha d'interpretar. Per interpretacions amb flauta de bec, es treballarà la digitació. S'ha de recordar la conveniència d'una bona posició, la col.locació correcta de les mans i cobrir bé els forats. Es repetirà la digitació sense bufar tantes vegades com faci falta i només quan el moviment dels dits estigui clar es repetirà bufant. A una segona fase s'afegiran respiracions en els llocs adequats, aspectes de fraseig,

matisos, caràcter, etc.

Si la peça requereix instrumental Orff de placa, el professorat haurà d'establir la col·locació a classe, agrupant els instruments per timbre i material. S'explicarà quin tipus de baquetes corresponen a cada instrument, com s'han d'agafar i pegar. Sempre que sigui possible l'alumne treballarà amb dues baquetes i sempre alternant les mans. Per consolidar el moviment altern de mans es faran exercicis a mans separades ascendint i descendint per les plaques. És important que l'alumne memoritzi en la seua majoria el que ha de tocar a les plaques per centrar l'atenció en la interpretació i no en la lectura. És també habitual treballar acords amb les plaques o fer exercicis d'improvisació utilitzant l'escala pentatònica. El treball amb plaques juntament amb percussió és de gran importància didàctica.

És important introduir a l'alumne en la cançó des del primer dia. Treballar exercicis d'expressió vocal permet que l'alumne vagi coneixent la seua veu, les seves possibilitats, els seus punts forts i febles. Vocalitzacions, glissandos, efectes, etc... desperten la seua curiositat i són un punt distret per començar a cantar. El repertori de cançons hauria de ser molt variat i d'abraçar des de la cançó tradicional valenciana, passant per cançons d'arreu del món en diferents idiomes, adaptacions de repertori clàssic i com no la cançó pop-rock en anglès. Les cançons es treballaran a classe acompanyades al teclat i/o amb midi de fons, es presentarà interès la afinació i vocalització i es memoritzarà la lletra sigui en l'idioma que sigui.

Adaptar el moviment al ritme i organitzar els moviments en coreografies de dansa és una pràctica que pot ser natural per molts d'alumnes però que pot ser difícil per d'altres que no tenen les habilitats o simplement que no ho han fet mai. Per això és important dedicar almenys una unitat didàctica a treballar l'expressió mitjançant el moviment i la dansa. El professor/a proposarà balls o danses populars, llatins, de saló o actuals, amb una coreografia ja feta o amb moviments per completar-la. L'alumne memoritzarà els moviments adaptant-se al ritme de la música i els repetirà el més fidelment possible. És important no només repetir el moviment sinó que l'alumne s'adapti en tot moment a la velocitat i al ritme de la música.

La tecnologia en general i la informàtica estan impulsant nous mètodes d'ensenyança. Se'ns han obert noves perspectives, noves tendències, noves propostes i esperances que, previsiblement van a aportar una millora de la qualitat educativa, passant d'un aprenentatge heterònom a

un altre autònom amb totes les avantatges que això pot oferir. Per altra banda, també s'han generat incerteses, inquietuds, reticències, que totes elles, ens ajuden a estudiar i definir el moment actual i les noves maneres d'entendre el tractament de la informació i del coneixement.

La proposta de treball actual és una mostra de les inquietuds dels docents implicats en la seua elaboració envers l'aplicació de les TIC com a recurs pedagògic que ens permetrà millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquesta decisió ve precedida per uns docents que "creuen" en les possibilitats reals d'una metodologia didàctica basada en la teoria del aprenentatge significatiu o del constructivisme, en la qual, el docent passa, aparentment, a un segon plànol, amb la intenció de que l'alumne es vaja convertint en el protagonista del seu propi aprenentatge. L'assumpció de responsabilitats per part del mateix és d'obligat compliment, si és que vol avançar de manera satisfactòria al llarg del procés i, per tant, és de suposar que també ho faran la motivació i la implicació personal.

Per dur a terme aquesta proposta, els professors s'han de comprometre davant els canvis que es poden generar a partir de l'aplicació de metodologies menys usuals en la pràctica diària i en la conceptualització d'un procés d'aprenentatge significatiu. Algunes de les reflexions més importants que ens fem com a docents en relació a la tecnologia i el procés d'ensenyament-aprenentatge són:

- El docent ha d'assumir que la tecnologia és una eina que facilita i enriqueix la tasca docent. Per tant, no s'ha de banalitzar el seu ús.
- La seua utilització en el procés educatiu, tant des del contingut com des de l'aprenentatge, ha de dur una reflexió prèvia del docent en relació a la conveniència o no del seu ús.
- La tecnologia "obliga" al docent a estar en permanent actualització, bé pels coneixements en si, bé per la pròpia tecnologia.
- El valor del treball en grup, col·laboratiu, pren protagonisme amb la participació de la tecnologia. El feedback, la interacció són fonamentals.
- La possibilitat de generar activitats diferents s'amplia considerablement.
- La càrrega docent canvia en temps i en la forma. S'ha d'estar preparat i ser conscients.
- La complexitat i la incertesa que la tecnologia en si pot generar en el docent, ha de ser vista com un element positiu, encaminat a un punt de reflexió, a partir del qual, trobar la millor solució possible al procés educatiu. El docent no s'ha de sentir com un expert

tecnològic. En tot cas, ha de conèixer el seu ús per al treball concret que està desenvolupant.

- A més de planificar la classe anticipadament i de reflexionar sobre la classe que ja s'ha fet, el docent ha de ser conscient de que és necessari estudiar la classe mentre es fa. Les interaccions entre els propis alumnes, els pares i els professors, generen demandes, i el docent, com a coordinador, ha de posseir "saviesa pràctica" per resoldre-les. Ha de prendre decisions adequades i instantànies, tindre perícia, receptivitat, qualificació, saber avaluar al moment, in situ, sense criteris clars de confiança, i fins i tot, implicació emocional. No hi ha temps per pensar abans d'actuar.
- El docent ha de tindre clar que l'autèntic protagonista és l'alumne.
- Per altra banda, com a docents, també hem d'adoptar un rol específic coherent amb la metodologia emprada. El rol del professor ha de ser el d'un facilitador, acompanyant o guia del procés d'ensenyament-aprenentatge centrat en l'alumne.

Prèviament al treball amb els mitjans tecnològics és necessari reduir el major nombre possible d'incerteses que el docent puga tenir. Incerteses que poden venir derivades per un desconeixement metodològic o tecnològic, per la qual cosa és precís estar ben format al respecte.

- El docent ha de triar i decidir què vol treballar. És important conèixer els alumnes (quins, com són, necessitats ...), els recursos, els continguts, les competències ja adquirides, així com les expectatives. D'una bona elecció depèn en gran mesura el resultat del treball a realitzar.
- El docent ha de guiar en la utilització dels recursos, i en tot cas, disposar-ne d'altres si és necessari per tal de consolidar el treball. En aquest sentit, ha d'elaborar estratègies de participació activa.
- El docent ha de preparar una metodologia d'ensenyament i unes estratègies d'aprenentatge adequades i útils. És molt important conèixer les possibilitats de treball en grup que ens ofereixen els alumnes escollits. Així com, tenir en compte el treball inter-centres, inter-aules i entre els pares i mares, els alumnes i els docents. L'aprenentatge col·laboratiu i dialògic adquireix gran protagonisme.
- El docent ha d'estar receptiu en tot moment i mostrar qualitats d'anticipació i de previsió. Ha de contrastar informació procedent de diverses fonts i ser crític en el procés, així com estimulador la

crítica activa en el grup. Ha d'intentar "llegir entre línies" les aportacions del grup. Li ajudarà en gran mesura en la presa de decisions.

- El docent ha de ser creatiu i observador, potenciant noves estratègies i canvis de les que ja estan fetes. Per tant, ha de ser innovador i flexible.

Aquests preceptes teòrics tindran la seua posada en pràctica en el disseny i creació d'activitats i tasques que:

- Integren diverses competències, aporten una visió transversal i impliquen processos mentals d'ordre superior en l'alumnat. Es tracta, doncs, de crear i realitzar activitats que impliquen reflexió, planificació i integració de coneixements i capacitats: simulacions, resolució de casos, resolució de problemes, treballs de camp, etc.
- Siguen diverses i variades, per tal d'atendre la diversitat de l'alumnat i els seus estils d'aprenentatge. Aquesta diversitat es correspon també a diferents nivells de profunditat curricular.
- Assumisquen el treball amb les TIC com un fet ordinari i com a una característica fonamental de la societat del coneixement. L'entorn de treball és ja una clara mostra d'aquesta idea. A més a més, els documents generats per l'alumnat hauran de ser-ho a través i amb l'ajuda de les eines informàtiques més usuals.
- Estimulen la comunicació i la col·laboració de l'alumnat, tant en activitats individuals o grupals, de forma que són els aprenents qui construeixen el seu coneixement d'acord amb les seues capacitats i interessos, aportant les seues pròpies experiències i reflexions. Exemples d'aquestes tasques són: elaboració de wikis i blogs, realització de debats i participació en fòrums, creació d'espais de treball grupals, etc.

8. AVALUACIÓ

Criteris Avaluació 1r ESO

- Identificar els elements estructurals i tècnics de diferents gèneres i estils musicals i multidisciplinaris, relacionar-los entre si i valorar la seua diversitat
- Emetre opinions personals a partir de propostes musicals, corporals i multidisciplinaris, de manera oral i escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.
- Reconèixer elements del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat i valorar la seua diversitat.
- Reconèixer les qualitats del so de manera combinada, les seues característiques i representació gràfica.
- Identificar les veus i els instruments en diferents contextos sonors.
- Identificar agressions acústiques de l'entorn i reflexionar sobre possibles solucions.
- Interpretar propostes musicals, utilitzar els elements del llenguatge musical i enriquir la identitat pròpia.
- Crear improvisacions de manera guiada mitjançant processos individuals i col·lectius.
- Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so i el cos.
- Manifestar idees, sentiments i emocions per a afavorir processos comunicatius, d'empatia i respecte.
- Identificar els processos de creació, edició i difusió musical i les professions que hi intervenen.
- Planificar les fases principals d'una producció musical i la seua

difusió.

- Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal i potenciar la manifestació i el control d'emocions.
- Emprar recursos digitals i de les TIC per a compartir creacions d'aula a través de la web social, i desenvolupar una identitat i un criteri propis amb un sentit del consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.
- Tractar informació musical en diferents mitjans digitals de manera contrastada, i utilitzar recursos, entorns informàtics i serveis en xarxa.
- Compartir informació i continguts digitals en projectes musicals col.laboratius, utilitzar les TIC i aplicar bones conductes per a la prevenció del ciberassetjament.

Criteris Avaluació 2n ESO

- Analitzar les característiques de propostes musicals i multidisciplinàries de diferents gèneres, èpoques i estils a partir dels elements estructurals i tècnics, relacionar-les entre sí i valorar la seua diversitat.
- Argumentar judicis crítics sobre propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.
- Apreciar la riquesa del patrimoni musical de diferents èpoques i estils, reconèixer les seues funcions i característiques i respectar la seua diversitat.
- Analitzar autònomament les qualitats del so de manera combinada, les seues característiques i representació gràfica, i utilitzar el llenguatge musical i altres llenguatges.

- Reconèixer les veus i els instruments en diversos contextos sonors, descriure les seues principals funcions i atendre diferents classificacions.
- Proposar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim, mitjançant la percepció reflexiva i la sensibilització.
- Interpretar propostes musicals de manera individual i grupal, utilitzar els elements del llenguatge musical i altres representacions gràfiques, i valorar l'assaig com a espai d'escolta i aprenentatge.
- Crear diferents propostes musicals i improvisacions i afavorir el respecte i el sentit crític.
- Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes, mostrar confiança en les capacitats pròpies i valorar-ne les dels altres.
- Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades per a potenciar la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.
- Analitzar els processos de creació, edició i difusió, així com les professions que intervenen en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Dissenyar projectes musicals i interdisciplinaris a partir de les seues fases, valorar tant el procés com el resultat i argumentar les conclusions adoptades.
- Utilitzar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics com a mitjà de cohesió i participació activa.
- Buscar informació i recursos musicals en diferents mitjans digitals, de manera contrastada, i analitzar i valorar les diferències.
- Utilitzar recursos digitals de manera individual o col·lectiva per a la percepció, la creació, la interpretació, la gravació i/o l'edició musical de les produccions creades.

- Practicar un consum digital responsable de recursos i productes musicals, i respectar les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.

Críteris Avaluació 3r ESO

1. Reconèixer auditivament i determinar l'època o cultura a què pertanyen distintes obres musicals escoltades prèviament en l'aula, i interessar-se per ampliar les seues preferències.
2. Identificar i descriure, per mitjà de l'ús de distintos llenguatges (gràfic, corporal o verbal) alguns elements i algunes formes d'organització i estructuració musical (ritme, melodia, textura, timbre, repetició, imitació i variació) d'una obra musical interpretada en viu o gravada.
3. Comunicar als altres juís personals sobre la música escoltada.
4. Participar en la interpretació en grup d'una peça vocal, instrumental o coreogràfica, adequant la pròpia interpretació a la del conjunt i assumint-hi distintos rols.
5. Acompanyar melodies aplicant els coneixements bàsics de llenguatge musical adquirits i respectar el marc d'actuació d'esquemes ritmicomelòdics en situacions d'improvisació i interpretació.
6. Utilitzar amb autonomia alguns dels recursos tecnològics disponibles, demostrant així un coneixement bàsic de les tècniques i els procediments necessaris per a gravar i reproduir música i per a realitzar
7. senzilles produccions audiovisuals.
8. Elaborar un arranjament per a una cançó o una peça instrumental utilitzant apropiadament una sèrie d'elements donats.
9. Interpretar un repertori variat de danses tradicionals de la Comunitat Valenciana.
10. Llegir distintos tipus de partitures en el context de les activitats musicals de l'aula com a suport a les tasques d'interpretació i audició.
11. Identificar en l'àmbit quotidià situacions en què es produïx un ús indiscriminat del so, i analitzar-ne les causes i proposar-hi solucions.

12. Caracteritzar la funció dels mitjans de comunicació com a elements de difusió de la música.

Criteris Avaluació 4t ESO

- Seleccionar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en diferents contextos, a partir de la percepció activa, i reconèixer les funcions culturals i socials.
- Elaborar judicis crítics sobre les funcions de les propostes musicals, corporals i multidisciplinàries i utilitzar una terminologia adequada i amb actitud oberta i respectuosa.
- Apreciar les diferents músiques en el seu context i reconèixer les funcions i la importància en el moment en què es produeixen.
- Identificar els elements estructurals i tècnics de les diferents manifestacions musicals, respectar els diferents gustos i valorar la identitat musical individual i del grup.
- Expressar, de manera crítica i creativa, opinions sobre les diferents manifestacions artístiques, de manera oral i escrita, i utilitzar la terminologia adequada.
- Aplicar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim, mitjançant l'anàlisi, la reflexió i la sensibilització.
- Interpretar propostes musicals, utilitzar els elements del so, el cos i els mitjans digitals, afavorir la millora de les habilitats tècniques i personals i enriquir la identitat pròpia i la de grup.
- Crear propostes musicals mitjançant improvisacions i afavorir el respecte, l'empatia i la cohesió grupal.
- Experimentar amb possibilitats expressives i comunicatives del so, mitjançant la sonorització, seleccionar els recursos necessaris i afavorir l'autoconfiança i l'autoestima.

- Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades i mostrar respecte davant de les manifestacions realitzades.
- Planificar projectes musicals i interdisciplinaris, especificar les diferents fases i valorar les diferents professions que hi intervenen.
- Crear projectes musicals i interdisciplinaris, parar atenció tant al procés com al producte i valorar els resultats.
- Aplicar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics i mostrar interès i iniciativa.
- Seleccionar informació i recursos en diferents aplicacions, webs i plataformes digitals de manera contrastada, i valorar la informació que presenten de manera crítica i responsable.
- Utilitzar recursos digitals i de les TIC per a l'edició, la gravació i la reproducció del so i la imatge, així com els processos de percepció, interpretació, investigació, creació i difusió dels projectes musicals i interdisciplinaris realitzats.
- Exercir un consum digital responsable en les diferents fases dels projectes artístics, i respectar les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.

Instruments d'Avaluació

De manera general:

1. Observació individual, amb l'ajuda d'uns indicadors pràctics per al seu seguiment:

- Grau d'acceptació del silenci
 - Progrés en les capacitats expressives
 - Sensibilitat per a percebre els elements musicals
 - Participació i col·laboració
2. Quadern de classe, per a fer constància de la marxa de la classe, activitats, esquemes, i on podrem valorar la faena de l'alumne i la seva progressió al llarg del curs.
 3. Prova escrita dels continguts conceptuals que hem anat treballant al llarg de l'avaluació. En principi, dos per trimestre. En les optatives, es podrà substituir aquesta prova per altres activitats de classe.
 4. Exercicis pràctics: en principi, consistirà en una prova vocal o instrumental en la qual s'interpretarà un model rítmic-melòdic. A més, depenent del trimestre, també es demanarà als alumnes qualsevol tipus de treball diferent al de la instrumentació, individual o grupal, relacionat amb la matèria. Alguns d'aquests hauran de ser exposats a l'aula.

Específics de 1r ESO

- Proves escrites
- Pràctica diària
- Instrumentació
- Exposició de treballs
-

Específics de 2n ESO

- Proves escrites
- Pràctica diària
- Instrumentació
- Exposició de treballs

Específics de 3r ESO

- Proves escrites
- Pràctica diària
- Treball col·laboratiu
- Exposició de treballs
- Interpretació vocal
- Interpretació Instrumental

Específics de 4t ESO

- Proves escrites
- Pràctica diària
- Treball col·laboratiu
- Treballs amb suport de les TIC
- Exposició de treballs
- Interpretació vocal
- Interpretació instrumental

Tipus d'Avaluació

Les funcions i tasques més rellevants en el desenvolupament i seguiment de l'acció formativa són:

El caràcter tecnològic de l'ensenyament actual exigeix que el docent domine correctament l'entorn. Ha de preveure quin serà l'ús didàctic que en farà dels recursos, com integrarà aquests en un disseny curricular. La formació i l'actualització esdevenen imprescindibles, més en un treball en que el docent ha d'assessorar i orientar en tot moment. Aquests elements, llavors, estaran presents de forma continuada i permanent, per tal d'incloure els possibles avanços tecnològics que puguin donar-se al llarg del curs.

En relació a la informació, el docent ha de ser un clau intermediador entre els alumnes, els continguts i els objectius. Ha de clarificar quins són els continguts més destacats i així, poder guiar el treball depenent de les situacions i actituds generades, cap a una línia més individual o cap a un treball col·laboratiu. Aquest component d'orientació és fonamental en la nostra concepció de l'experiència.

El caràcter comunicatiu pot i deu ajudar a incrementar l'interès i la motivació de l'alumnat. S'ha de potenciar al llarg de tot el curs i aconseguir alumnes proactius en el procés. Sovint l'entorn escolar no aconsegueix entendre l'alumne com una persona que fa gran part de la seua vida, i en ocasions aquella que més s'estima, fóra del centre educatiu. La creació de comunitats entre alumnes és una bona eina educativa.

La metodologia utilitzada ens obliga a estar sempre atents i observadors, és a dir, a treballar en format de seguiment continuat. Sempre sense oblidar la perspectiva de que el alumne és el centre del procés, i que tot gira al seu voltant. Així, és necessari fer aquest tipus de control o de validació contínua, ja que serà la clau que ens permetrà introduir millores significatives en qualsevol període del curs.

Així doncs, el procés d'avaluació també és continuat. El seguiment ens oferirà elements de control per a poder elaborar judicis avaluatius indistintament del moment. No obstant, coincidint amb el final de cada trimestre es farà una avaluació més exhaustiva i general entre els responsables del Departament. Evidentment, al final serà necessari un anàlisi a fons de l'estat de la qüestió, així com l'aportació de conclusions, propostes i idees que ens servisquen per a millorar la pràctica docent.

Educació Secundària Obligatòria

L'avaluació ha de tenir una funció pedagògica, no classificatòria ni selectiva: ha de servir per regular el procés d'ensenyament i ajudar a la construcció de l'aprenentatge. Per tant, cal que siga continuada i formativa, lligada al procés d'aprenentatge.

L'avaluació implica l'obligació d'explicitar davant el grup classe els objectius a aconseguir, per tal que l'alumnat els faça seus.

L'avaluació inicial investigarà, d'una banda, si l'alumnat té assolits els requisits necessaris per iniciar l'aprenentatge dels nous continguts de desenvolupar les capacitats de l'alumnat.

Les activitats d'avaluació estan integrades dins el procés d'aprenentatge: les mateixes activitats d'ensenyament-aprenentatge fan aquesta funció, si se'n fa un seguiment i una observació sistemàtics. Aquestes activitats generen informació per detectar els possibles problemes o capacitats, i poder prendre les decisions que corregiran o conduiran la diversitat de resposta de l'alumnat.

L'avaluació formativa necessita la comunicació entre el professorat i l'alumnat per poder col·laborar en la construcció de l'aprenentatge. L'avaluació formativa ha de ser una eina més per atendre la diversitat: consisteix en l'adequació dels procediments del professorat a les necessitats d'aprenentatge de l'alumnat. A partir de la diagnosi feta gràcies a la informació recollida en l'avaluació inicial, l'avaluació formativa permet regular el procés d'aprenentatge adaptant i corregint les metodologies amb l'objectiu

Finalment, l'avaluació sumativa mesura els resultats de l'aprenentatge i el grau d'assoliment dels objectius. Cal avaluar els tres tipus de continguts: els procedimentals, els conceptuals i l'adquisició de valors, normes i actituds.

Cal tenir en compte que en segons quins moments s'haurà donat molt de pes als continguts procedimentals d'interpretació, composició, lectura musical –sobretot en el Primer Cicle, ja que en aquest cicle es pretén que l'alumnat aprengui a utilitzar la música com a llenguatge–. Això implica activitats d'avaluació que reflecteixen l'adquisició d'aquestes habilitats.

Criteris de Qualificació

Educació Secundària Obligatòria

La puntuació final de cadascuna de les avaluacions s'obté a partir dels següents percentatges:

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	%
Prova escrita	
Prova pràctica: rítmica, melòdica/vocal-instrumental	40%
Exposició de treballs a l'aula	20%
Presentació del quadern de treball diari	20%
Atenció, interès, participació i comporta.	20%

Cal assenyalar la importància dels hàbits referents a l'assistència i a la realització dels deures, de tal manera que, en aquest sentit, s'aplicaran els següents criteris:

- 3 faltes injustificades per trimestre es penalitzaran amb 1 punt de la qualificació trimestral, a descomptar del percentatge del 20% de continguts actitudinals.
- 3 retards injustificats actuaran de la mateixa manera que el cas anterior.
- 3 sessions sense presentar els deures, també tindran el mateix efecte en l'avaluació trimestral.

En tots tres casos, els docents informaran als pares abans d'arribar a dita penalització per a que, d'una banda estiguen assabentats i d'altra, estimen i valoren les actuacions a realitzar en l'educació dels seus fills

Mínims a assolir

Lectura i escriptura musical

- Llegir valors senzills amb correcció rítmica
- Llegir les notes
- Escriure les notes i els valors amb claredat
- Aplicar les indicacions bàsiques de compàs, moviment, dinàmiques i instrumentació

Audició

- Respectar el silenci i el temps de desenvolupament de l'obra escoltada
- Valorar l'obra emprant una argumentació musical
- Aplicar el vocabulari específic de la música de manera correcta per definir elements de l'obra escoltada

Interpretació

- Participar i col·laborar en la interpretació, individual i conjunta
- Respectar les indicacions d'interpretació de la partitura
- Estar atent i seguir les indicacions del director

Creació

- Ser capaç de plasmar idees pròpies de manera entenedora
- Ús personal i imaginatiu

Activitats de reforç i ampliació

Educació Secundària Obligatòria

Al tractar-se d'una assignatura, la qual, curs a curs el nivell de dificultat va augmentant progressivament, es prestarà especial atenció a l'evolució de l'aprenentatge de l'alumnat, en primer lloc, al llarg del cicle, i en segon, al llarg de l'etapa.

Hem de recordar que la nostra assignatura és present en tots els cursos de l'ESO, bé de manera optativa, bé de manera obligatòria. Així, tindrem en compte les següents consideracions:

- *1r ESO – Música-*. Comencem ací l'oferta obligatòria. Els continguts d'aquest curs van molt lligats als que trobarem després en 2n ESO. Això significa que és molt important que l'alumnat assolisca un mínim de coneixements que li permetisquen afrontar el curs següent amb garanties. En cas que, tot i després de passar la prova del 30 de juny, l'assignatura de 1r ESO quedés pendent, esta seria recuperada sempre i quan s'assoliren els coneixements mínims a 2n ESO.
- *2n ESO –Música-*. Els continguts d'aquest curs van molt lligats als que trobarem després en la optativa de 3r ESO (creativitat musical). Això significa que és molt important que l'alumnat assolisca un mínim de coneixements que li permetisquen afrontar el curs següent amb garanties. En cas que, tot i després de passar la prova del 30 de juny, l'assignatura de 2n ESO quedés pendent, els alumnes presentaran en el mes de febrer un quadern d'activitats musicals que repartirà la professora a principi de curs, per tal de recuperar

aquesta assignatura.

- *3r ESO –Música-*. Estem en un cas semblant al de 2n ESO, amb la diferència que si acabés el curs amb l'assignatura suspesa i al llarg de 4t ESO no la cursarà com a optativa, no existiria la via de recuperació a través de la continuïtat, si no que s'haurien de presentar els treballs i/o de realitzar els exàmens que el Departament considerarà oportú per tal de que l'alumnat tingués les majors facilitats possibles per a poder recuperar una assignatura que ja no pot cursar.
- *4t ESO –Música-*. En aquest cas també és optativa i amb un curs terminal d'etapa. Es donaran totes les oportunitats possibles per a que l'alumnat pugui obtenir una qualificació positiva de la mateixa.

Cal assenyalar que el Departament de Música és molt sensible de la importància que la majoria de l'alumnat pugui obtenir a la finalització de l'etapa el Títol de Graduat en Educació Secundària Obligatoria. Per això, sempre i quan la disposició de l'alumnat siga positiva, no s'escatimaran esforços per a que tots els alumnes puguin arribar a tal fi de la mateixa manera que s'intentarà potenciar la capacitat musical d'aquells alumnes que així ho manifesten.

Recordar que, no obstant, són precisament aquells que estan estudiant en Conservatoris els que, en molts casos, no assisteixen a les aules de música degut a les convalidacions que fan de l'assignatura.

Així, al llarg del curs se'ls possibilitarà l'oportunitat de poder recuperar parcialment objectius no assolits. En cas que no fos suficient, sempre tindrien l'opció de la prova extraordinària de juliol.

Avaluació del Procés d'Ensenyança i Aprenentatge

Algunes de les tasques i funcions relacionades amb l'avaluació són:

- El docent haurà d'elaborar estratègies i criteris per avaluar el procés, moltes d'aquestes, possiblement, de nova aplicació.
- Les fonts d'aprenentatge han d'estar avaluades prèviament, ja que elles aportaran la línia conductora del coneixement.
- A més, allò que no predisposem que poden aprendre també ha de requerir atenció avaluadora: "els efectes secundaris".
- El grau d'autonomia i d'autoaprenentatge proposat i, a la fi, obtingut pels alumnes també serà un apartat a avaluar important.
- Si l'alumne havia de ser el protagonista del procés, hem de comprovar que, d'una banda així ha sigut, i d'altra, que el propi alumne ho ha sentit d'aquesta manera.
- Tenir molt en compte, avaluar, aquells detalls més menuts del procés educatiu, perquè segur, alguns d'ells poden convertir-se en grans aportacions al resultat global.
- No seria coherent deixar de banda en l'avaluació del projecte als autèntics protagonistes del mateix: els alumnes. Si bé els professors

responsables hem de fer una avaluació més de caràcter intern, hem de tenir en compte les valoracions, com a avaluació interna al procés i externa al disseny, dels nostres alumnes. Amb tal finalitat, es prepararà un qüestionari amb preguntes obertes i tancades. Evidentment, els resultats acadèmics resultants també ens aportaran una informació rellevant. I com no, el grau de satisfacció de l'alumnat és un element del qual podem extraure valuoses conclusions.

9. MESURES DE RECUPERACIÓ A L'ALUMNAT DE L'ESO

Mesures que ha de fer l'alumne fora de l'aula

- Preparació d'un examen de recuperació
- Realització d'un full d'exercicis de repàs.
- Reelaboració d'exercicis de repàs després de la correcció
- Realització d'exercicis pràctics de flauta
- Realització d'exercicis rítmics i melòdics

Mesures dins de l'aula

- Correcció de l'examen suspès
- Correcció de treballs proposats
- Dedicació de 2 hores de classe, contemplades en la programació didàctica per recuperar tant conceptes com procediments usant tècniques de cooperatiu o altres.
- Realització d'un examen de recuperació
- Realització de treball sobre competències clau: competència d'aprendre a aprendre i competència d'autonomia i iniciativa personalitat

Mesures dins del centre

- Repàs de conceptes d'un alumne, amb l'ajuda de professors del departament en hora de guàrdia
- Repàs de conceptes d'un alumne o grups d'alumnes en l'hora d'atenció a pares, quan es pugui

Mesures a adoptar pels pares

- Preparació i revisió diària de l'horari de treball
- Ajuda per a complir les hores de treball

10. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA

La diversitat a l'aula pot prendre uns aspectes que podríem resumir en quatre punts:

- Diversitat cultural: ja siga d'origen geogràfic o per causa de l'entorn socioeconòmic
- Diversitat d'interessos: alumnat amb un interès específic per l'àrea de música i amb gustos estilístics diferents
- Diversitat d'aptituds o capacitats
- Presència a l'aula d'alumnat amb algun tipus de discapacitat

El professorat ha de tendir a donar resposta a les necessitats educatives que plantegen aquestes diversitats dins l'aula de música. Per poder fer-ho, els materials ofereixen una sèrie de possibilitats diversificades, encara que l'eina més important serà l'actitud del professorat oberta i receptiva, per tal de captar aquesta realitat canviant i oferir solucions tot adaptant les estratègies d'ensenyament.

Les activitats permeten una gran flexibilitat a l'hora d'aplicar-les i adaptar-les, tant individualment com en el grup classe.

La vivència de l'experiència musical no es planteja a partir d'un únic camí d'apropament, sinó des de les diferents vies representades per l'audició, la interpretació, la creació, la reflexió i el debat.

La major part del repertori admet diferents nivells d'aprofundiment o complexitat. Una gran part de les peces o els exercicis per interpretar, tant vocals com instrumentals, es presenten amb suggeriments per afegir-hi línies melòdiques o rítmiques d'acompanyament, de dificultat diversa. Això permet una interpretació adaptada a la personalitat de cada grup classe, i alhora, una distribució de papers segons les habilitats individuals de l'alumnat: els nois i les noies poden executar des d'un senzill obstinat rítmic fins a una part solística melòdica o rítmica; des d'un fragment tancat i que, per tant, es pot haver preparat prèviament, a una improvisació; des d'un fragment cantat a un d'adaptat a l'instrument preferit, etc. Com que la interpretació d'una peça musical funciona com un engranatge, l'esforç i les possibilitats de tots contribuiran igualment a l'èxit i l'efecte global de la peça.

A l'aula de música es pot donar també la coincidència en un mateix grup classe d'alumnes que estudien i/o practiquen un instrument de

manera extraescolar amb altres que tan sols han fet música a Primària. Això suposa en els primers un domini superior del llenguatge musical, independentment de les seves capacitats en brut, que poden ser semblants a les dels alumnes que no tenen aquesta pràctica. Cal recollir informació sobre l'experiència musical de l'alumnat, per tenir-la present també en el repartiment de tasques i parts que s'han d'interpretar.

Les activitats de creació i composició musical es plantegen per fer-les en grup, a fi de fomentar l'aprenentatge cooperatiu.

Les activitats d'audició es presenten guiades, però de manera que deixen la porta oberta a l'observació d'altres fets musicals no explicitats en els materials de l'alumne, però inherents a l'estructura compositiva.

El repertori d'audicions i peces per interpretar vol ser tan divers com es pugui. La finalitat és donar a conèixer a l'alumnat un ampli ventall d'estils musicals i alhora tocar de prop una multiplicitat de gustos i empaties.

Les activitats d'ampliació poden alimentar també la diversitat d'interessos i de capacitats. Es fan propostes obertes per treballar individualment o en grup, i que es poden desprendre d'algunes activitats, segons l'interès i la motivació mostrats en cada moment per l'alumnat.

Les discapacitats motrius difícilment han de ser un fre a l'expressió musical tal com es planteja en els materials, ja que les propostes d'activitats permeten una gran flexibilitat d'aplicació. En el cas de la dansa caldrà tenir previst un paper alternatiu, però igualment participatiu, per a aquest tipus d'alumnat. Els materials es poden adaptar al llenguatge Braille per a l'alumnat amb discapacitats visuals.

11. FOMENT DE LA LECTURA

De manera general, el Departament inclourà en tots els nivells educatius la lectura com una eina o recurs d'aprenentatge transversal.

Per als alumnes de 1r ESO, s'incidirà especialment en tot allò que fa referència al vocabulari musical.

Per als de 2n i 3r ESO, les lectures clarament definides en el llibre de text de cadascun dels nivells. A més d'exercitar la lectura de les unitats a l'aula i la tècnica del subratllat, buscant que la lectura tinga un caràcter comprensiu, es treballaran determinats textos que amplien l'aprenentatge dels continguts que s'estiguen treballant en aquell precís moment.

Igualment, per als de 4t ESO, es seguirà el llibre de text i es continuarà treballant amb la lectura i subratllat a més de lectures específiques. Per altra banda, l'elaboració de treballs específicament dissenyats per a 4t ESO també promouran, tant la lectura com l'escriptura.

A més, s'aprofitaran els recursos existents de la biblioteca del centre, especialment els de l'àrea de música. Així, es programaran algunes classes de lectura i recerca que es faran a la mateixa biblioteca.

Igualment, es fomentarà la recerca en les biblioteques públiques dels pobles dels estudiants en la preparació i elaboració dels treballs que es demanen a l'aula.

12. PLA D'ORTOGRAFIA

1r i 2n ESO: Es descomptarà 0'1 per falta ortogràfica o accent fins un màxim de 0'5 punts.

3r , 4t ESO : Es descomptarà 0'1 per falta ortogràfica o accent fins un màxim de 1punt.

13. PLA D'EXPRESSIONIÓ ESCRITA

- Els alumnes s'han d'habituar a l'ús de tecnicismes.
- Han d'utilitzar construccions sintàctiques coherents.
- Han de tindre en compte la categoria gramatical
- Poden utilitzar també un sinònim per a definir una paraula
- En una definició es poden donar informacions diferents sobre el significat de la paraula: com és, com es produeix, per a què serveix.

14. UTILITZACIÓ DE LES TIC

Les TIC permeten donar una visió d'externalització de l'aula, tot i no ser necessari eixir d'ella com a tal. Els canals comunicatius que integren les TIC, alguns dels quals són habitualment molt utilitzats pels adolescents, són mitjans que apareixen en moltes de les propostes educatives actuals en tots els àmbits acadèmics. Dit d'una altra manera, els alumnes poden tenir al seu abast un espai on compartir experiències amb altres companys. Experiències que els ajuden a formar-se, no només en una matèria en particular, amb caràcter acadèmic, sinó també, a nivell de formació social i humana.

La implementació d'eines TIC a l'aula i/o a les programacions didàctiques, diversifica en gran mesura les fonts d'informació de les quals pot disposar l'alumne així com els mètodes d'aprenentatge de l'assignatura implicada, sobretot a partir de les noves formes de comunicació existents entre docent-discent i entre els mateixos alumnes. No per això, podem obviar que existeixen riscos que s'han de tenir en compte si volem que el projecte funcione de manera lògica, coherent i sense cap tipus de problemàtica greu que impossibiliti la consecució dels nostres objectius. Així, aquests elements tenen una importància considerable:

- És necessari que els professors implicats elaborem un disseny adequat a partir de totes aquelles accions formatives que es pretenen desenvolupar. Disseny que ha de ser obert, flexible i en continu procés avaluador per tal d'integrar, si fos necessari, propostes de millora.
- Els aspectes tecnològics han de ser revisats i supervisats abans d'iniciar el procés. S'ha de comprovar que el maquinari a utilitzar al centre és l'idoni i que, per tant, el seu ús per part dels alumnes no crearà riscos de caire tecnològic. En la mateixa línia s'hauran de determinar les possibles dificultats competencials que poden presentar els alumnes en l'ús de les eines tecnològiques.
- La dedicació del docent es veurà incrementada de manera substancial, ja que els canals de comunicació oberts per a tothom amb el suport de les TIC, obliga a estar a la expectativa en tot moment. Per això, el compromís ha de ser complet al llarg de tot el procés.
- L'ús dels canals comunicatius a través de les TIC pot tenir una bona funció socialitzadora que, ni es pot ni es deu menysprear, ja que pot generar sentiment de pertinença a una comunitat, en aquest cas al

grup de treball. És important, doncs, estar observant aquesta situació, capaç de propiciar bons ambients de treball que dirigisquen l'estudiant a l'exploració i l'autosuperació, conduint a la tan desitjada millora de resultats acadèmics.

Tal i com ja s'ha comentat a l'apartat de la Metodologia, les TIC van a formar part indissoluble de l'assignatura de música.

Ambdues aules de música estan en disposició de treballar amb recursos TIC ja que, actualment, disposen de pantalla o de PDI i canó de projecció i, des d'aquest curs, de connexió a Internet.

Per altra banda, des de fa uns anys, el Departament fomenta l'ús de la web del centre, creada amb la plataforma Moodle, aprofitant els recursos que aquest entorn virtual d'aprenentatge ens ofereix.

L'ús del correu electrònic per a l'enviament de treballs ja és una pràctica comuna a les nostres aules així com l'intercanvi de comunicació a través de la web del centre. Aquest fet contribueix a oferir una atenció més individualitzada als nostres alumnes.

En quan al material d'aula, e 1r, 2n , 3r i 4t ESO ja es disposa de la versió del llibre digital, per la qual cosa ens permet treballar amb aquesta visualització. En la resta de cursos, les TIC actuen, bé com a suport al treball diari, bé com a generadores de dinàmiques de treball, molt especialment en 4t ESO , on les TIC són utilitzades de manera intensiva, tant a l'aula com pels estudiants en l'elaboració de treballs.

15. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Els materials i recursos didàctics a utilitzar son:

✓ *Equipament:*

- Pissarra Digital Interactiva
- Ordinador
- Canó de projecció
- Pissarra de pentagrames
- Equip de música
- Faristols
- Metrònom
- Diapasò

✓ *Instruments a l'aula:*

- Melòdico-harmònics: Piano o teclat sensitiu (si és possible, politímbric), guitarra espanyola.
- Percussió (so indeterminat): Fusta (Caixes xineses, claves, maraques), Metall (cascavells, cròtals o xinxines, sonalls, triangles, plats), Membrana (panderetes, panderos, bongos, timbales).
- Percussió (so determinat): Placa (carillons soprano, carillons contralt, xilòfon soprano, xilòfon contralt, xilòfon baix, metal·lòfon soprano, metal·lòfon contralt, metal·lòfon baix, baquetes).

✓ *Reproductor de vídeo VHS i DVD (a les aules habilitades per a tal fi)*

✓ *Retroprojector*

✓ *Software musical i internet (a les aules d'informàtica)*

Els alumnes utilitzaran un quadern per a prendre apunts, realitzar activitats, fer treballs, i tot allò que es vaja fent al llarg del curs. També, una llibreta pautaada per a poder fer les activitats, en les quals es necessite el pentagrama. Tot això a més de dur, diàriament, la flauta a classe per interpretar les peces en qüestió.

16. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Les activitats que el Departament proposa a començament de curs per a que puguin ser aprovades pel Consell Escolar i així, incloses en la Programació general Anual (PGA) del centre són:

- Taller de Músiques del Món
- Taller de Dansa
- Taller de Música contemporànea
- Taller de Música de Cinema
- Taller de videoclips
- Taller de composició
- Organització d'audicions
- Teatre musical
- Assistència als concerts didàctics
- Visita al palau de les Arts
- Organització de l'exposició d'instruments musicals manuals
- Actuació en directe d'alguns personatges relacionats amb el món de la música.

La realització o no d'algunes d'aquestes activitats estarà en funció de la disponibilitat de l'alumnat del present curs.

Programació Didàctica de l'Àrea de Música, referida a l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) , elaborada pels Professors de Música de l'IES Les Foies de Benigànim i entregada el 4 de juliol de 2023, per al curs 2023/24.

Sonia Monfort Carrasco, professora de 1r , 2n ESO i tutora

Eva Albiol Puchal, professora de 1r, 2n, 3r, 4t ESO i Cap del Departament.